

**Додаток 1 до пункту 1
порядку денного засідання
Громадської ради при
Дніпровській районній
адміністрації
в місті Києві державній
(протокол № 20 від
07.06.2023)**

Виступ Олександра Чунаєва на Громадській раді при Дніпровській районній в місті Києві державній адміністрації 07 червня 2023 року з обговорення пункту 1 порядку денного її засідання

Вже другий рік триває можна сказати епопея з незаконним розміщенням спортивних човнів на Русанівській косі, яка турбує русанівців, і ОСН «КМ «Русанівка» на виконання своїх повноважень діє в їх інтересах для її збереження в існуючому природному стані.

І. Про дії ОСН «КМ «Русанівка» з протидії незаконному розміщенню спортивних човнів на Русанівській косі протягом 2022 – 2023 років

Вперше з незаконного розміщення ним 3-х великих човнів на цьому місці ми звернулися до Дніпровської РДА листом від **05 жовтня 2022 року** і у відповіді від **11 листопада минулого року** № 103/6051/48/1 нас повідомили про внесення відділу контролю за благоустроєм власнику човнів з надання дозвільної документації на розміщення байдарок на косі. Така документація у нього відсутня. Завдяки цьому на зазначеному місці їх вже немає і у такий спосіб збережені зелені насадження коси від завдання їм шкоди.

17 лютого 2023 року було проведено засідання ОСН «КМ «Русанівка» за участі власника цих човнів Жана Запорожця і всі присутні члени ОСН за результатом його розгляду одностайно виступили за збереження цієї частини території коси у існуючому природному стані. На ньому були прийнято низку рішень, зокрема такі:

- інформацію Запорожця **Ж. В.** взяти до відома з її подальшим розглядом;
- підтримати дії ОСН «КМ «Русанівка» із захисту Русанівської коси;
- рекомендувати власнику човнів побудувати станцію біля мосту метро або в іншому місці. Про ці рішення викладено **30.03.2023** на нашому вебсайті у статті «**Про ситуацію з спробою власником спортивних човнів незаконно розмістити їх на Русанівській косі і дії ОСН «КМ «Русанівка» щодо недопущення цього**».

Ми розраховували, що коли усі присутні члени виступили проти таких дій Жана Запорожця, він зреагує належним чином і зробить відповідні висновки. Але він продовжив реалізовувати свої плани у будь-який спосіб і наступним кроком стала ініційована ним зустріч т. в. обов'язки голови Дніпровської районної в місті Києві державної адміністрації з керівництвом громадської організації «Санація» **03 травня 2023 року**. На ній Жан Запорожець у своїй

пропозиції популяризації водного спорту у нашому районі порушив питання локації розміщення великих спортивних човнів на лівому березі р. Дніпра. Ми не залишилися осторонь цієї зустрічі і нами був направлений до керівника Дніпровської РДА лист від **08 травня 2023 року** № 15, у якому ми звернули його увагу на прийняті на цьому нашому засіданні рішення ОСН «КМ «Русанівка». Інформація про цю ситуацію викладена на нашому вебсайті 15.05.2023 у статті **«Про спробу чергового освоєння Русанівської коси і дії ОСН «КМ «Русанівка» з її збереження»**.

11 травня 2023 року ми знову зафіксували незаконне розміщення вже 2-х спортивних човнів в іншому місці коси поблизу цієї галявини і вони були приховані від зовнішнього спостереження з набережної позаду будиночків КП «Плесо».

У травні поточного року ми звернулися до Дніпровської районної в м. Києві державної адміністрації з проханням розглянути ситуацію з свідомим порушенням зазначених нижче норм актів законодавства власником при розміщенні на косі його спортивних човнів і вжити заходів з їх остаточного демонтажу для подальшого збереження на цьому місці зелених насаджень Русанівської коси (**17.05.2023** № 16). Інформація про цю ситуацію викладена на нашому вебсайті 26.05.2023 у статті **«Про дії ОСН «КМ «Русанівка» щодо остаточного демонтажу спортивних човнів на Русанівській косі»**.

02 червня 2023 року знову зафіксував незаконне зберігання цих 2-х спортивних човнів на цій галявині коси у тому ж місці.

Тобто протягом цих 2-х років нами було направлено до владних інституцій 4-и листа (05.10.2022, 11.11.2022, 08.05.2023 та 17.05.2023) і відповідна інформація була викладена у 4-х статтях на нашому вебсайті (17.10.2022, 30.03.2023, 15.05.2023 та 26.05.2023).

II. Про нову ініціативу Жана Запорожця – проект ГО «Санація» «Веслувальна база»

Якщо увесь цей час він наголошував на впровадження на цій галявині так званої спортивної зони та будівництва спортивної бази з веслування на байдарках/каное. Але ці плани не були підтримані ні ОСНом, ні русанівцями. А зараз ми вже бачимо чергову спробу досягти свого шляхом ініціювання від ГО «Санація» незрозумілого для нас проекту побудови якоїсь веслувальної бази. Цей проект на засіданні ОСН ним не надався нам для вивчення і відповідно не було його розгляду та прийняття відповідних рішень.

20 травня поточного року у соціальних мережах ним була зроблена візуалізація чергового проекту побудови від ГО «Санація» на нашій косі сучасної та багатофункціональної веслувальної бази. **03 червня поточного року** серед ЗМІ у соціальних мережах були поширені відповідні статті про цей проект. Ним передбачається побудову 3-поверхової будівлі (один підземний та 2 наземних) з розв'язками та заїздами. За словами автора цього проекту на них будуть розміщені роздягальня, спортзал на всі сезони, укриття, майданчик для занять спортом, освітлення навколо, сховані під землю смітники з сортуванням за призначенням, шість туалетів, елінг для човнів, оглядовий майданчик на даху.

Під таке будівництво потрапить набагато більше території, ніж ми могли собі уявити раніше, і тим самим буде знищена взагалі частина території нашої улюбленої коси.

Будівля проектантами фактично розрахована на відвідування значної кількості відвідувачів і частина з них буде спробувати приїжджати на базу власними автомобілями. Ні набережна, ні сама коса не мають таких місць і це призводитиме до масового заїзду автомашин на території прилеглих до місця її розташування житлових будинків та їх паркування вздовж набережної, що у свою чергу ускладнюватиме рух транспорту на ній.

Коса є цілісною складовою території житлового масиву і завжди була місцем відпочинку для русанівців, на якій відсутня каналізація. На косі вже багато років існує така проблема як відсутність на ній вбиральні для задоволення відпочиваючими своїх життєвих потреб і не зрозуміло, як проектанти змогли передбачати розміщення туалетів у будівлі бази.

Поруч знаходиться пляжна зона відпочинку русанівців та гостей міста, що створюватиме незручності для спокійного відпочинку їх відвідувачів.

Діяльність бази з веслування на байдарках/каное завдаватиме шкоди флорі та фауні на косі, які роблять її унікальною природною територією.

Фактично за цим проектом ми можемо отримати другий гідропарк майже поруч з нашими житловими будинками і унікальність коси буде нами втрачена назавжди.

III. Про Русанівську косу та спроби освоєння частини її території

Русанівка, як відомо, створена на заплавах територіях р. Дніпра і ця коса виникла виключно саме під час її будівництва. Русанівка набережна стала розбудовуватися з 1961 року і під час її побудови коса була залишена у стані природної території.

По-перше, специфічний ґрунт коси вплинув на розвиток певних видів дерев. Її зелена зона у більшості складається з кленів та верб, бо вони живляться водою. Інші дерева у такому ґрунті вижити не можуть через свою несумісність з ним.

По-друге, її земляний покрив є досить тонким і потребує постійного завезення ґрунту для його утримання у належному стані. *По-третє*, незважаючи на свою територію орієнтовно у 17 га, ми маємо поєднання флори та фауни на ній. На косі живуть качки, птахи, жаби, їжаки, бобри, навіть чаплі, сюди припливають лебеді, знаходяться місця нерестилища риб. *По-четверте*, ми маємо на ній пляжні місця відпочинку, на яких русанівців влітку звикли масово відпочивати (пляжні території) і які знаходяться у межах прямої пішохідної доступності. Переваги відпочинку у цих місцях на відміну від інших таких місць у місті полягає у тому, що русанівці купаються і загорають безпосередньо посеред самого міста в оточені зелені острову та розташованих навпроти нас дніпровських островів і за відчуттям місто начебто залишається за їх межами.

По-п'яте, коса увійшла до унікальної екосистеми Русанівської протоки з дніпровськими островами на ній і стала зеленими легенями не лише нашого острову, а й лівобережної частини довкілля всього міста. Русанівська коса стала куточком живої природи, унікальним для міста на території всього лівого берега р. Дніпра.

Русанівська коса з 2005 року є частиною Парку відпочинку на Русанівській набережній і з 2011 року відповідно стала частиною території пам'ятки ландшафту та історії місцевого значення «Історичний ландшафт Київських гір і долини р. Дніпра». Вона знаходиться на обліку КП «Плесо» як одна з міських зон відпочинку.

Коса давно є об'єктом різноманітних пропозицій з її освоєння. Ось 7 таких спроб протягом 2007 – 2020 років: забудова всієї коси за проектом колишнього головного архітектора міста Бабушкіна (2007 рік), встановлення церкви Анастасії РПЦ на території коси поруч з мостом з набережної на вул. Р. Окипної (2008 рік), встановлення мотузкового парку (2017 рік), пропозиція про розміщення якогось незрозумілого кінотеатру на траві (2017 рік), колеса огляду під час розгляду громадськістю проекту ремонту вул. Ентузіастів на відповідному тренінгу (2018 рік), встановлення канатної дороги з місця її галявини на Гідропарк (2019 рік), майданчик для собак (2020 рік).

Нам вдалося відбити 5 спроб з них, а ще 2 спроби були на рівні обговорення у групах соціальної мережі Фейсбука розміщення цього кінотеатру і 21 липня 2018 року під час проведення воркшопу «Безпечний трафік Русанівки» з обговорення проекту здійснення ремонту вул. Ентузіастів. Під час цього воркшопу 6 членів ОСН «КМ «Русанівка» виступили категорично проти такої божевільної ініціативи проєктантів і вона була миттєво знята з обговорення та виключена з проекту ремонту вул. Ентузіастів.

І ось протягом 2022 – 2023 років ми зіткнулися з пропозицією власника спортивних човнів мешканця Русанівки Жана Запорожця з облаштування на цій галявині спортивної зони та бази з веслування на байдарках/каное.

IV. Порушення чинного актів земельного, природоохоронного, пам'яткоохоронного і містобудівного законодавства та законодавства з благоустрою території при спробі освоєння Русанівської коси

Мешканцем Русанівки Жаном Запорожцем розміщенням зазначених човнів на Русанівській косі продовжується порушуватися норми 8 національних та міських актів законодавства.

Земельним Кодексом України визначаються норми щодо земель рекреаційного призначення (глава 9, статті 50-52). До земель рекреаційного призначення належать землі, які використовуються для організації відпочинку населення, туризму та проведення спортивних заходів (ст. 50 цього кодексу України). До земель рекреаційного призначення належать зокрема земельні ділянки зелених зон і зелених насаджень міст та інших населених пунктів (ст. 51 цього кодексу України). На землях рекреаційного призначення забороняється діяльність, що перешкоджає або може перешкоджати використанню їх за призначенням, а також негативно впливати або може впливати на природний стан цих земель (частина 3 ст. 52 цього кодексу України).

Відповідно до цих вимог Русанівська коса є такою рекреаційною зоною, яка використовується русанівцями для масового відпочинку, прогулянок та занять з укріплення свого здоров'я. Тому на її територію поширюються зазначені заборони.

Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» на цих територіях «... забороняється:

а) господарська та інша діяльність, що негативно впливає на навколишнє природне середовище або може перешкодити використанню їх за цільовим призначенням;

б) зміни природного ландшафту та проведення інших дій, що суперечать використанню цих зон за прямим призначенням.» (частини а) та б) ст. 63 цього закону України).

Русанівська коса є частиною довкілля мікрорайону і на її територію відповідно поширюються зазначені заборони.

Закон України «Про охорону культурної спадщини» регулює правові, організаційні, соціальні та економічні відносини у сфері охорони культурної спадщини з метою її збереження, використання об'єктів культурної спадщини у суспільному житті, захисту традиційного характеру середовища в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь. За видами до об'єктів культурної спадщини відносяться зокрема ландшафтні як природні території, які мають історичну цінність (абзац шостий частини 2 ст. 2 цього закону України). Державне управління у цій сфері покладається зокрема на спеціально уповноважені органи охорони культурної спадщини – Міністерство культури та інформаційної політики України як центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики у сфері її охорони, та Київську міську державну адміністрацію.

Русанівську косу можна вважати такою територією. Дії власника спортивних човнів порушують здійснення Міністерством культури та інформаційної політики України зазначеної державної політики у сфері її охорони на території Русанівської коси відповідно до її актів законодавства.

Закон України «Про благоустрій населених пунктів» визначає правові, економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою населених пунктів і він поширюється на зазначені дії власника спортивних човнів. Управління у цій сфері зокрема здійснюють місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та інші органи влади в межах їх повноважень (ст. 5 цього закону України). До об'єктів благоустрою населених пунктів зокрема належать території загального користування, в тому числі а) парки, рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики; б) пам'ятки культурної та історичної спадщини (ст. 13, частина 1, пункт 1 абзаци а) та б) цього Закону України). Елементами (частинами) об'єктів благоустрою є зокрема зелені насадження в парках (ст. 21, частина 1, пункт 2 цього Закону України).

Розміщенням зазначених човнів з наступним будівництвом спортивної бази буде нанесена шкода зеленій території зазначеної галявини Русанівської коси як частини паркової території з можливим знищенням частини такої території і цими діями відповідно буде порушено благоустрій відповідної частини її зеленої території.

Наказом Міністерства культури і туризму України від 03.02.2010 за № 58/0/16-10 в редакції наказу Міністерства від 16.06.2011 за № 453/0/16-11 пам'ятка ландшафту та історії місцевого значення «Історичний ландшафт

Київських гір і долини р. Дніпра» ця пам'ятка включена до Державного реєстру нерухомих пам'яток України і має охоронний № 2600189, тобто є об'єктом охорони культурної спадщини міського значення. **Територія Русанівської набережної разом з Русанівською косою є складовою частини її території.** Діями зазначених осіб змінюється природний ландшафт певної частини території нашої коси і тим самим порушується її пам'яткоохоронний статус.

Відповідно до рішення Київради № 806/3381 від 19.07.2005 із змінами Русанівська коса є частиною території Парку відпочинку на Русанівській набережній, який як зелена зона загального користування входить з 2005 року до об'єктів Програми розвитку зелених зон м. Києва. Парк є рекреаційною зоною в цілому і відповідає зазначеним нормам Земельного кодексу України. Русанівська набережна разом з Русанівською косою є зеленими легенями на лише нашого мікрорайону, а й частиною єдиного довілля міста в цілому.

Рішенням Київради від 25 грудня 2008 року № 1051/1051 із змінами затверджені **Правила благоустрою кіста Києва**, обов'язкові для виконання всіма фізичними та юридичними особами. Дії з облаштування спортивної зони та будівництва такої спортивної бази на галявині Русанівської коси порушують їх норми в частині невідповідності їх визначенню об'єктів та елементів благоустрою (розділ II, пункт 2.2, підпункт 2.2.2, абзац а) та пункт 2.3).

Затверджений рішенням Київради від 28 березня 2002 року № 370/1804 із змінами **чинний Генеральний план міста Києва не передбачає такого цільового призначення Русанівської коси для розміщення спортивних човнів на території Русанівської коси та будівництво на ній зазначеної спортивної бази з відведенням для них відповідної території коси.**

Зазначені порушення законодавства стисло:

- Земельного кодексу України щодо порушення статусу Русанівської коси як землі рекреаційного призначення;
- Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» щодо заборони господарської та іншої діяльності та зміни природного ландшафту;
- Закону України «Про охорону культурної спадщини» щодо порушення здійснення Міністерством культури та інформаційної політики України державної політики у сфері її охорони на території Русанівської коси відповідно до її актів законодавства;
- Закону України «Про благоустрій населених пунктів» щодо порушення благоустрою території Русанівської коси на місці цієї галявини;
- наказу Міністерства культури і туризму України від 03.02.2010 за № 58/0/0/16-10 в редакції наказу Міністерства від 16.06.2011 за № 453/0/16-11 щодо штучної зміни природного ландшафту певної частини території нашої коси як частини території пам'ятки ландшафту та історії місцевого значення «Історичний ландшафт Київських гір і долини р. Дніпра» і тим самим порушення її пам'яткоохоронного статусу;
- рішення Київради № 806/3381 від 19.07.2005 із змінами щодо порушення діями власника човнів визначення території Парку відпочинку в межах

Русанівської набережної та Русанівської коси як зеленої зони загального користування;

– рішення Київради від 25 грудня 2008 року № 1051/1051 із змінами щодо невідповідності дій власника човнів критеріям елементів благоустрою;

- рішення Київради від 28 березня 2002 року № 370/1804 із змінами щодо порушення діями власника відсутності у генеральному плану міста такого цільового призначення коси як спортивної зони.

ОСН «КМ «Русанівка» як представницький орган частини русанівців виступає категорично проти таких дій власника цих човнів на зазначеній частині території Русанівської коси і наполягає на вжитті Дніпровською РДА відповідно до законодавства про благоустрій заходів з її остаточного звільнення від розміщення на ній цих спортивних човнів. Русанівська коса для русанівців, киян та гостей міста, а не для її забудови з використанням так званих спортивних аргументів. Коса була, є і залишатиметься у своєму природному стані, хто би не бажав її освоїти під свої особисті або групові інтереси.

Ми сподіваємося, що районна виконавча влада на підставі наших звернень до неї зможе здійснити ці дії і врешті-решт питання чергової спроби незаконного освоєння частини її території буде остаточно вирішено в інтересах русанівців та подальшого збереження Русанівської коси як цілісної екологічної системи.

Я ще раз акцентую увагу членів Громадської ради на неприпустимість будь-якого її освоєння і збереження Русанівської коси як унікальної території живої природи – перлини довкілля нашого лівобережжя

І розгляд цього питання на цьому засіданні Громадської ради ми розглядуємо як ще один крок на підтримку цієї позиції ОСН «КМ «Русанівка» та громадськості нашого острова.

Секретар ОСН «КМ «Русанівка» Олександр Чунаєв